

[Program Knihovny jako průvodkyně 21. stoletím a grantové výzvy pro knihovny \[1\]](#)

Autor:

- [LIŠKOVÁ, Tereza](#) [2]

Číslo:

- [2021, ročník 30, číslo 3/4](#) [3]

Rubrika:

- [Trendy v knihovnách](#) [4]

Klíčová slova:

- [financování](#) [5], [mediální gramotnost](#) [6], [role knihoven](#) [7], [rozvoj knihoven](#) [8]

V grantové výzvě Mediální vzdělávání v knihovnách [Nadace OSF](#) [9] podpořila 17 veřejných knihoven celkovou částkou 760 029 Kč. Další výzva se chystá na jaro 2022.

Nadace OSF podporuje aktivity knihoven

Nadace OSF vyhlásila na podzim roku 2021 v rámci programu [Knihovny jako průvodkyně 21. stoletím](#) [10] grantovou výzvu pro veřejné knihovny určenou na pořádání aktivit v oblasti mediálního vzdělávání pro veřejnost i pracovníky knihoven. Nadace celkem rozdělila 760 029 Kč mezi 17 knihoven po celé republice. Podporu získaly knihovny krajské i městské. Ty budou v průběhu roku 2022 za peníze z grantu pořádat vzdělávací akce v oblasti neformálního mediálního vzdělávání. Další podobně zaměřenou grantovou výzvu nadace chystá na jaro 2022.

Program navazuje na předchozí aktivity, kterými nadace podporovala rozvoj veřejných knihoven – v minulých letech konkrétně v oblasti mediálního vzdělávání a komunitní role knihoven. Dnešní podoba programu vychází z důkladného mapování potřeb veřejných knihoven. Cílení programu vychází z dlouhodobého zájmu nadace podporovat v ČR nezávislou mediální scénu a rozvoj mediální gramotnosti napříč společností. (Do 1. února byly veřejnosti otevřeny [nominace na Novinářskou cenu](#) [11].)

Knihovny jako místa celoživotního vzdělávání

Nadace OSF chce knihovnice a knihovníky podporovat v jejich úsilí budovat veřejné kulturní instituce, které mohou mimo jiné poskytovat příležitosti k celoživotnímu vzdělávání – všem bez rozdílu, bezplatně a po celé republice. Ostatně toto směřování posiluje fakt, že programové prohlášení nové vlády hovoří o důležité funkci knihoven. Chceme podporovat obraz knihoven jako aktivních atraktivních institucí, kde se setkávají lidé a informace a kde se daří kultuře, vzdělanosti i společenskému životu. Naše aktivity cílíme tak, aby se v prostředí knihoven rozvířil větší zájem o mediální a informační vzdělávání a aby se tam tyto oblasti postupně etablovaly a zdomácněly. (K dispozici je i metodika [Jak vznikají zprávy a jak si je snadno ověřit](#) [12], pozn. red.)

[13]

Celoživotní vzdělávání je klíčové

Hodnocení projektů knihoven

V roce 2021 podalo v rámci grantové výzvy Mediální vzdělávání v knihovnách 2021 žádost 21 knihoven. Dvě z nich nebyly podpořeny, komise jim ale poslala zpětnou vazbu s tipy na vylepšení záměru a popisu projektu. Doufáme, že je prvotní neúspěch neodradí a že využijí další výzvy, kterou se chystáme vyhlásit v roce 2022. Komise k podpoře doporučila 19 žádostí, jež měly srozumitelně popsán záměr a obsahově ladily se samotnou výzvou. Dvě knihovny se rozhodly vzhledem k trvající pandemii i personální nejistotě grant nepřijmout. Nadační příspěvky se pohybovaly v rozmezí od 14 000 do 75 000 Kč. Maximálně bylo možné žádat o 100 000 Kč.

Knihovny plánují peníze využít zejména na lektorné pro odborníky v oblasti mediálního vzdělávání; některé si naplánovaly zajímavé formy spolupráce s dalšími kulturními organizacemi nebo neziskovými organizacemi.

Díky těmto projektům Nadace OSF pro sebe mohou knihovnice a knihovníci objevit prostor, kde si budou moci vyzkoušet nové věci či přístupy, osahat zajímavá témata nebo objevit nové lidi, organizace, partnery v neziskovém, sociálním, kulturním sektoru nebo ve školství. Podnětné mohou být i nápady na aktivity v oblasti mediálního vzdělávání, se kterými v rámci Cyklu mediálního vzdělávání pro knihovny přijdou sami účastníci a účastnice.

[14]

Do knihoven patří i mediální vzdělávání

Zmíněný cyklus připravila Nadace OSF spolu s Pavlínou Mazáčovou z Katedry informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity a Ondřejem Hudečkem z Městské knihovny v Praze. Do pilotního běhu se zapojilo 14 vybraných inspirativních osobností z knihoven napříč regiony.

O Nadaci OSF

Nadace OSF již bezmála 30 let usiluje o rozvoj právního státu, demokracie a omezování korupce. Podporuje svobodný přístup k informacím a zapojení lidí do veřejného dění. Prosazuje rovný přístup ke vzdělávání i k příležitostem současného světa. Po dobu svého působení nadace podpořila až 10 000 projektů českých neziskových organizací i jednotlivců částkou vyšší než dvě miliardy Kč.

V rámci programu Knihovny jako průvodkyně 21. stoletím nadace ve spolupráci s knihovnickou obcí a neziskovými organizacemi pořádá akce pro knihovnice a knihovníky v oblasti mediálního vzdělávání. Zároveň podporuje knihovny v jejich úsilí v oblasti celoživotního vzdělávání veřejnosti zaměřeného na rozvoj mediální gramotnosti.

Ilustrace poskytla Nadace OSF.

URL zdroje: <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2021-rocnik-30-cislo-34/program-knihovny-jako-pruvodkyne-21-stoletim>

Odkazy

[1] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2021-rocnik-30-cislo-34/program-knihovny-jako-pruvodkyne-21-stoletim>

[2] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/autori/liskova-tereza>

[3] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2021-rocnik-30-cislo-34>

[4] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/rubriky/trendy-v-knihovnach>

- [5] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/financovani>
- [6] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/medialni-gramotnost>
- [7] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/role-knihoven>
- [8] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/rozvoj-knihoven>
- [9] <https://osf.cz/>
- [10] <https://osf.cz/programy/ziva-demokracie/nezavisla-medialni-scena/nase-prace-v-knihovnach/>
- [11] <https://osf.cz/2021/12/21/nominace-prispevku-do-souteze-novinarska-cena-2021-spoustime-uz-3-ledna-2022/>
- [12] <https://osf.cz/publikace/metodicky-material-pro-medialni-vzdelavani-v-knihovnach-jak-vznikaji-zpravy-a-jak-si-je-snadno-overit/>
- [13] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/895/liskova2.png>
- [14] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/895/liskova1.png>